

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput VI. An Leo IX Papa Ratisponæ inventas, quas Dionysii esse dicebant,
reliquias approbarit, litterasque hac de re ad Henricum I. Francorum
regem, dederit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](#)

AUCTORE
C. B.

brent, idque statim a visitatione isthac, Pontifice Romano sese iis hac in re non opponente, facere incepint. Uti enim illi dictam detectionem seu visitationem die ix Junii, ita Emmeramenses monachi Dionysii e Francia ad ecclesiam suam translationem Dominica ultima post Pentecostenum quotannis celebrant, idque etiam jam inde a seculo xi facere coeperunt, quemadmodum in sua de Dionysio in Germaniam translatu Dissertatione § 151 sat recte ostendit sapissime jam laudatus abbas Joannes Baptista, contendens etiam, festum illud Leonis IX mandato, in litteris, Pontificis hujus nomine inscriptis infraque hic recitandis expresso, fuisse institutum.

CAPUT VI.

B An Leo IX Papa Ratisponae inventas, quas Dionysii esse dicebant, reliquias approbarit, litterasque hac de re ad Henricum I, Francorum regem, dederit.

Leonem IX
litteras, qui
bus Ratispo-
nensibus at-
tribuerit S.
Dionysiior-
pus,

Etsi quidem suppositias esse, quæ circumféruntur ac a pluribus jam edite, hic etiam a nobis iteratis typis recusat lectoris oculis cap. proxime seq. subdantur, Leonis IX Papæ nomine inscriptas ad Henricum I, Francorum regem, de invento apud Ratisponenses S. Dionysii corpore litteras, Mabillonius tom. 4 Annal. Benedict. lib. 60, num. 21 contendat, re ipsa tamen abs hoc Pontifice ad dictum Francorum regem datas fuisse de corporis S. Dionysii apud Ratisponenses manifestatione litteras, existimasse videtur. Sese certe hic scriptor, dum anno 1685 Sæc. v Benedict. part. 1 mitteret in lucem, in illa opinione fuisse, jam supra num. 50 e parte illa huc transcriptis verbis non obscurè insinuat, libelli etiam supra a nobis memorati, quo Haimo, Sandionysianus monachus, corporis Dionysiani detectio- nem, uti vocatur, descripsit, faciens mentionem. C Hinc factum, ut Joannes Baptista, iam sepius a nobis laudatus Emmeramensis abbas, Sandionysianus Felibiani Historiam, utulam ab anno 1706 una cum adepto ad hujus calcem Haimonis prefato libello publici juris factam, ad manum non habens, ab ipsomet Haimone, datas fuisse a Leone IX Papæ ad Henricum I, Francorum regem, de corporis Dionysiani apud Ratisponenses manifestatione litteras, memoriae prodi, existimari, hincque in diversos alios errores in sua supra plus semel jam memorata de Dionysio in Germaniam translatu Dissertatione sit prolapsus.

ad Henri-
cum I, Fran-
corum re-
gen, dedicata,
Haimo non
scribit; ino-
contra ea,

79 Verum, etsi quidem Emmeramensis abbas id, quod jam dixi, haud immixta e dictis, uti hæc consideranti patescat, Mabillonii verbis opinari de Haimone potuerit, hic tamen scriptor nusquam in sua jam ab anno, ut dictum, 1706 edita, quam libelli inediti nomine Mabillonius loco proxime cit. laudat, lucubratione litterarum, quas Leo IX Papa ad Henricum I, Francorum regem, de argomento, mox memorato, miserit, mentionem facit. Id cuique, qui dictum Haimonis haud magnæ molis libellum evolvere voluerit,

evadet perspicuum. Imo vero contra Haimo ea D prodit memoriaz, e quibus, si vera sint, consecrarium sit, ut Leo IX, dum Ratisponæ, quod e jam supra dictis anno 1052 factum, versaretur, nullas de dicto arguento litteras ad Henricum, Francorum regem, miserit. Ut id palam fiat, ea hic, quæ eo conductunt, compendio ex Haimone lectori ob oculos ponit. Ratisponæ, invitatis eo non paucis summæ dignitatis viris ac imprimis nonnullis episcopis aliis, jam omnia, ut inventum ibi integrum unius mortui hominis corpus, quod sub testimonio fallacium, ut loquitur, et adivinitiarum litterarum Areopagitæ Dionysii dicere veriti non sunt, statuto die elevaretur, erant parata, summaque etiam, qua peragendum id erat, solemnitatè Leo IX Papa et Henricus imperator, qui Ratisponam advenierant, erant interfuturi. Verum eo ipso temporis articulo, quo res jam jam executione erat mandanda, duo repente Dei nuti Ratisponam adveniunt nunciæ, a Francorum rei cujuspiam alterius causa, ad imperato-rem missi.

80 Hi, ingentem populi undequaque confluentis multitudinem conspicati ac quid rei ageretur, edicti, imperatorem adeunt, ei, quæ in mandatis habebant, exponunt, tum ad inventum Ratisponæ corpus, quod pro Dionysii corpore haberit, eoque nomine jam elevandum audierant, sermonem convertunt, oratione sal prolixa, jam supra num. 10 partim data, id esse non posse Dionysii corpus, contendunt, regem suum, si nihilominus pro hoc elevetur inventum illud corpus, ægerrime id latum, affirmant, ac tandem ab imperatore, ne, priusquam Dionysii corpus haud amplius reperiri in Gallia, ex amico suo Galliarum rege, diligenter rem indagatu, intellexerit, fieri id permittat, exposcut. Porro imperator, si inde habiturum concilium cum domino Papa et cetera ducum et optimatum suorum, respondet, legatosque, eorum prius e Pontificis procerumque suorum consilio petitione probata ut justa, a sece dimittit. Hæc et plura alia, quæ quod minus prope ad institutum nostrum hie spectent, omitto, lucubrationis sue supra laudate capp. 3, 4, et 5 Haimo; cum autem, ut e jam dictis scribit, Leo Papa legatis Gallicis, ab imperatore, ne priusquam e Francorum rege, Dionysii corpus in Gallia haud amplius esse intellexisset, inventum Ratisponæ corpus elevari F permitteret, postulantibus, assentiendum duxerit, enimvero consecrarium hinc fit, ut Leo, si vera modo Haimo memoret, non prius certe, quam cum id examinatum fuisset, litteras, quibus Dionysii corpus Gallicis surreptum ac penes Ratisponenses S. Emmerami monachos esse, declararit, ad Henricum Francorum regem dererit, ac proin, ut id certe annum 1053, utpote quo hic demum, essetne adhuc, an non, Dionysii corpus in Gallia, aperla ac visitata, in qua id contineri credebatur, Lipsanotheca, indagari curarit, haud fecerit.

Si Quis enim, Pontificem ante examen illud haud esse, quod Ratispona fuerat inventum, corpus elevardum duxisse, et tamen id, examine illo non exspectato, genuinum esse Dionysii corpus, datis etiam ad Henricum, Francorum regem, litteris declarare voluisse, in animum inducat? Jam vero, cum res ita habeat, Leo sane, si vera Haimo memoret, ad Henricum, Francorum regem, litteras, quibus Dionysii corpus penes Ratisponenses esse declararit, anno 1052 haud miserrit. Verum an Haimoni hic assentiendum? Hic scriptor, ut e jam supra dictis facile colliges, non cilius

a quibus Pon-
tificis illum
id non fecisse,
consequi vi-
detur,

memoriz pro-
dit; est hie,
tum ob remo-
tam suam a
re re ex tra-
tem,

A citius quam sub seculi XII finem floruit, fuitque proinde ab anno 1052, quo dictæ Leonis litteræ ad Francorum regem scriptæ fuissent perhibentur, remotior, quam ut dictis suis, e quibus, nullas tum ad principem illum a Leone scriptas fuisse litteras, sit consequens, fidem certam atque indubitatem conciliat. Hanc porro adhuc minuit, non tantum ex eo, quod e monachorum Dionysianorum, qui S. Dionysii corpus penes se esse contendunt, numero existiterit, verum etiam ex eo, quod nimio partium studio abruptus sese loco non uno Emmeramensis, qui sacrum illud pignus ad ecclesiam suam furto allatum affirmant, haud satis æquum exhibeat. Ut, quam verum id sit, intelligas, audi, qui cap. 2 sub finem ac sequentis initio loquatur. In Bojoriensi, inquit, natione Radisbonensis urbs perhibetur esse, in qua probabili devotione antiquorum constructum habetur sub titulo sancti Hermentranni monasterium, cui deservit sub abbatis imperio degens concio monachorum. Qui cœcitas et ignorantia tenebris miserabiliter involuti divinitus timoris obliiti suum locum exaltare non erubuer-

B runt figura ejusdam mendacii arroganter verbosando penes se esse corpus beati Dionysii, quod omnino frivolum esse veritas indicat præfata rei.

tum ob par-
tium stu-
dium fidem
hanc mer-
tur is scrip-
tor.

82 Et quia eorum exterminanda garrulitas est prosequenda latius, huic narrationis initia seriei censuimus inserere, unde hujus exordium nequitias sibi dicantur arripuisse. Præfato loco succedentibus prosperis rebusque ejus Deo fideliter adhærentium devota munificientia ampliatis, probabile visum est abbati, ut, diruta structura operi vetusti, quoniam viles erat pretii, in melius staderet honestando construere monasterium prædicti Hermentranni. Cui operi dum studiosius insudaret, priscorumque fundamentorum loca diligentius inquireret, juxta vanam assertionem eorum unius mortui hominis corpus inventum est integrum; quem sub testimonio fallaciam et adinventiarum litterarum non veriti sunt appellare Areopagitam Dionysium. Cum itaque Haimo, qui a S. Dionysii, quam describit, sociorumque ejus Rustici et Eleutherii corporum delectio sesqui fere, ut dictum, seculo abfuit, tanto ac tali, quale hic prodit, partium studio manum ad scribendum admovevit, haud immerito sane, ne non debitam veritatis rationem ubique haberuit, est verendum. Qui si ergo de industria, quæ supra memoravi, scriperit, ut, an Leo, quas diximus, litteras dedisset, efficeret ambiguum? Utut sit, Haimo equidem, ut etiam dictis satis superque liquet, talis non est, ut id a Pontifice illo non fuisse factum, sola sua autoritate reddere queat indubitatum. Et vero, corpus, Ratisponæ a Reginwardo abbatte inventum, quod inscriptions adjunctæ esse Dionysii indicabant, re etiam ipsa verum ac genuinum esse Sancti hujus corpus, Leonem IX vel litteris, vel certe viva voce declarasse, aliunde mihi appareat sat certum.

C Leonemque inventum Ra-
tisponæ, quæ
Dionysii es-
se diceban-
tur, reliqui-
as

83 Imperatorum ab Henrico Aucupe ad Henricum V res præclare gestas descripsit author, qui, quamvis, ut ait scriptorum Brunswicken-
sium tom. I, pag. 707 Leibnitius, sit incertus, sub hoc tamen eodem Henrico, qui seculi XII initio regnavit, vitam duxit; in harum autem compendio, per monachum Hamerslebiensem confecto, quod in anno 1126 desinit, sequentia isthæc ex incerto illo auctore excerpta apud eumdem Leibnitium tom. cit. pag. 709 de Leone IX,

leguntur verba: Ratisponæ vere haberi reliquias S. Dionysii, confirmavit. Adhuc apud Georgium Eckhartum in mediæ ævi Corpore Historico tom. I exstat sub Annalista Saxonis nomine Chronicon, ab ortu regni Francie usque ad annum 1139 deductum, atque, ut laudatus ejus editor in suis ad lectorem admonitionibus præviis, dicto tomo præfixis, num. 10 docet, ab Eggehardo Uragensi, insigni, ut ait, sui temporis historiarum magistro, conscriptum; id autem, quod, quamvis quidem ab aliis Chronicum Magdeburgicum, vocetur, ab aliis tamen, quia ejus author, qui sub Henrico quinto imperatore seu seculo XII ineunte florere incepit. Saxo existit, Annalium Saxoniorum nomine haud innerrito insignitur, ad annum 1052 sic scribit: Henricus imperator iterum Pannonias petit, et inacte redit, habens in comitatu Leonem Apostolicæ sedis præsulem; qui Papa veniens Ratisponam, reliquias beati Dionysii martyris, de quibus diu dubitatum, an ibi haberentur, præsentibus Parisiorum legatis, perspexit, ibique haberi probavit.

84 Habemus itaque scriptores duos, qui, Leonem IX, cum anno 1052 Ratisponæ existiret, ibidem haberi S. Dionysii reliquias seu corpus, declarasse, memoriae produnt; cum autem ambo medio ut minimum seculo Haimonem præcesserint, nec immoderato, uti hic, partium studio acti fuisse videantur, est enimvero, cur illis potius, quam Haimoni, dum, reliquias, Ratisponæ a Reginwardo abbatte inventas, quas inscriptiones adjunctæ Dionysii esse indicabant, a Leone IX, datis ad Henricum I, Francorum regem, litteris approbatas haud fuisse, insinuat, fidem adhibeamus. Quamvis quidem, quæ circumferuntur, Leonis IX Pape nomine inscriptas de corporis S. Dionysii apud Ratisponenses manifestatione ad Henricum, Francorum regem, litteras, Mabillonius, velut spuriæ ac suppositiæ, traducat, litteras tamen, ut jam supra num. 78 dixi, ea de re ad hunc principem a Pontifice illo missas fuisse admittit, aut certe aliquando admisit; id autem, ut appareat, Annalista Saxonis, cuius modo hue transcripta verba, fide dumtaxat fecit. Certe scriptorem hunc, quem modo Chronographum Magdeburgensem, modo Annalistam Saxonem appellat, quemque, e Parisino monasterio S. Germani a Pratis Ms. eleganter exscriptum, cum Leibnitio olim, uti in suis supra memoratis admonitionibus Eckhartus docet, communicavit, magno in pretio habuisse videtur; cum autem ex his, quæ ad dictum annum Saxon ille seu Chronographus seu Annalista de S. Wolfgang, Ratisponensi episcopo, memoriae prodit, fuisse hunc a Leone IX Papa, cum hic anno 1052 Ratisponæ versaretur, de tunulo levatum, Sec. v Benedict., part. I pag. 812 notet, mihi sane neutiquam ambigendum appareat, quin pariter ex eodem scriptore, quod ibidem pag. 112 de missis, quas dixi, ad Henricum, Francorum regem, litteris ait, de-
prompsit.

85 Litterarum quidem, quas Leo IX seu ad approbadas Ratisponenses reliquias scripserit, seu ad Henricum, Francorum regem, miserit, laudatus Annalista Saxon nupsiam meminit; ve-
rum cum scriptores alii, id a Pontifice illo fac-
tum, diserte tradant, assentendum illis hac in
re esse, Mabillonius seu collegerit seu judicarit
ex eo, quod equidem, quas Dionysii esse, Ratisponenses affirmant, reliquias a Leone IX,
cum anno 1052 Ratisponæ hic versaretur, ap-
probatas existimasse
videtur, pon-
dex ille judi-
cium,

AUCTOR.
C. B.

probatas fuisse, a laudato illo chronographo Magdeburgensi seu annalista Saxone litteris mandatum, ad mox dictum annum 1052 inveniret. Et vero id, quod non tantum dictus annalista, sed et supra laudatus Hamerslebiensis monachus e supra memoratis authoris incerti, qui, ut dictum, seculo XII ineunte floruit, imperatorum Gestis memoria prodit, fuisse re ipsa, non tantum viva voce, sed et missis ad Henricum, Francorum regem, litteris a Leone IX factum, sat verosimile appareat. Ea sedet sententia, non tantum, quod apud plures scriptores, seculo XII posteriores, missarum ad Henricum, Francorum regem, litterarum, quibus reliquias, Ratisponae a Reginwardo abbate inventas, S. Dionysii esse, Leo IX declararit, luculenta ac diserta mentio inveniatur; verum etiam quod litterae, Leonis nomine inscriptæ, quibus id hic Pontifex fecerit, typorum beneficio a multis jam vulgatae, circumferantur. Hæ quidem, ut appareat, mendosæ nævoque non uno sunt infectæ; verum suppositus indubie esse, nullasque a Leone, quæ abs hisce haud multum abluserint, ad Henricum, Francorum regem, litteras datae fuisse, pro certo asseverare non ausim. Verum infra erit de re hac plura dicendi locus. Interim, fuisse evidenter reliquias, quas Reginwardus Ratisponæ invenerat quasque inscriptiones adjunctæ Dionysii esse indicabant, a Leone IX approbatas, certum omnino atque indubitatum et supra laudatis Annalista Saxone et monacho Hamerslebiensi seu potius ex imperatorum, quæ hic in compendium contraxit, gestis apparent.

*quod ab eo,
parte ultra-
que audita,*

C At vero, inquit in ecclesiæ Pariensis Historia lib. 10, cap. 5, num. 6 Gerardus du Bois, Quis credit, Leonem, Pontificem maximum, causam hujus momenti, parte inaudita altera, judicasse, et ex Ratisponensium monachorum responsionibus pronunciase judicium? Nonne oportuit antea expensas esse Dionysiorum rationes, ire ad eorum monasterium, et singula ad examen revocare, tum rem ex aequo definire? Quod si autem ei assentendum, consecrarium fuerit, non tantum, ut Leo Papa litteras, quibus reliquias, Ratisponæ inventas, S. Dionysii esse, declararit, ad Henricum, Francorum regem, haud miserit, verum etiam ut hasce nulla prorsus ratione approbarit. Hic ergo quid faciendum? Ratiocinumve, jam recitatis historiographi Parisiensis laudati verbis propositum, seu, ut melius loquar, quæ ex hoc consequi is putat, amplectanur, ambosque a nobis jam adductos seculi XII scriptores, qui, ut dictum, Ratisponenses S. Dionysii reliquias a Leone IX approbatas fuisse, diserte tradunt, a veritate aberrare dicamus? Neutiquam sane; neque enim nisi orationes, quæ nullo plane modo convelli ac elevari queant, a scriptorum vel aequalium vel etiam quando hæc sunt, supparium, quales ambo illi scriptores sunt, testimonio recordendum, eruditæ omnes passim existimant. In litteris, Leonis IX Papæ nomine inscriptis infrahe hic recitandis, sequentia hæc Pontifici huic attribuuntur verba: Tui, Francorum rex, in Christo fili carissime, nos legati, tua tuorumque omnium vice sollicite rogaverunt, quatenus item, quæ inter vos et urbem predictam (Ratisponensem) super sacrosanctis ossibus beatissimi Dionysii Areopagitæ fuerat diutissime ventilata, veritate discussa, dirimere curaremus, vobis quidem eadem apud nos esse dicentibus, civibus autem atque incolis urbis

præfate astruentibus e converso, ea per invictissimum Arnulphum quondam imperatorem ac ecclesiam beati martyris Emmerami esse translatas ibidemque deinceps contineri.

E 87 Quid si ergo Leonem, dum anno 1052 cum Haimonis narratio-, Ratisponæ versaretur, a Francorum rege Henrico, ut item, quæ Gallos inter et Ratisponenses de corporis Dionysiani possessione erat, dirimeret, per legatos rogatum fuisse dicamus? Leo quidem, si Ratisponenses S. Dionysii reliquias unquam approbarit, id certe, uti inter omnes convenit, anno 1052 fecit, supraqæ jam memorata scrinia Dionysiani visitatio Dionysianopolis non citius, quam anno 1053, si iis, quæ ab Haimone memorantur, standum sit, fuit peracta; cum autem, hac nondum instituta, Henricus, Francorum rex, litis præfata decisionem a Pontifice petitus fuisse, haud videatur, consecrarium fit, ut is, si Ratisponenses S. Dionysii reliquias anno 1052 re ipsa approbavit, ac proin item, quæ Ratisponenses inter et Dionysianos monachos ventilabatur, diremit, verosimillime ad id a Francorum rege Henrico rogatus haud fuerit. Ita sane, si dicta visitatio ante annum 1053 locum haud habuit, potest argui; verum, ut quid Haimone, qui, ne citius hec ponatur, solus impedit, standum hic sit? Id sane haud satis perspicio. Sesquicento circiter, ut iam supra docui, scriptor ille a re gesta absuit, facileque adeo factum esse potest, ut in narrandis iis, e quibus, dictam visitationem anno 1053 illigandam, consequitur, a veritate aberrari.

F 88 Adhuc Francorum regis legati, ut Haimo narrat, Ratisponam, dum ibi omnia ad corpus, quod Dionysii esse dicebatur, levandum essent parata, fortuito plane nec ulla rei cognitione præhabita, adveniunt, ibique eo ipso temporis momento, quo jam jam elevandum erat dictum corpus, miraculo quodammodo et quasi e machina sistuntur præsentes, quid rerum agatur, edicunt, levationi sessi opponunt, moxque etiam hanc, donec, sitne, an non adhuc in Francia S. Dionysii corpus, fuerit examinatum, differri ab imperatore impetrant; is autem fortuitus simul et opportunus adeo ad disturbandum, de qua hic nobis sermo, levationem legatorum regis Franciæ Ratisponam adventus mihi admodum est suspectus, faciliter, ut verear, ne ad fucum faciendum iis, qui tum fuisse Ratisponenses S. Dionysii reliquias a Leone IV approbatas, credituri forsitan essent, tantummodo fuerit excogitatus. Rigordus aut certe scriptor alius, qui verba num. 58 et seq. huc transcripta in Rigordi textum intrusit, Francorum regis legatos, non casu fortuito Ratisponam, dum ibi corpus, quod Dionysii esse dicebatur, fore elevandum, advenisse, sed ad imperatorem, ut levationem isthanc differendam curarent, a Francorum rege deliberato consilio missos fuisse, scribit. Rigordus quidem, Henricum I, Francorum regem, ab imperatore Henrico, ut corporis Ratisponæ inventi, donec, essetne adhuc in Francia, an non S. Dionysii corpus, examinaretur, levationem differret, per nuntios suis postulasse, etiam affirmat; verum id tum, cum Leo IX Ratisponæ versaretur, factum fuisse haud scribit, possuntque, quæ dicit, facile cum iis, quæ de Ratisponensium, quas Dionysii esse dicebant, reliquiarum approbatione, per Leonem IX facta, statuenda videntur, in concordiam adduci.

G 89 Res etiam nunc dicendis patescit. Rectene, an non, Ratisponensis corporis, quod Dionysii esse inscriptiones

projectas
tandem haud
sit; latum
esse posse
ostenditur.

inscriptions adjunctæ indicabant, inventa cum anno 1052 a Joanne Baptista Emmeramensi abbatе conjugatur, dubitari non immerito potest, uti palam est ex iis, quæ supra num. 2 et seq. disserui. Adhuc, supra memoratam scrinii Diōysiani visitationem anno 1053 factam fuisse, ex iis duntazat, quæ Haimo scribit, consequitur, cumque hec, ut jam dixi, sint suspecta, nec alioquin fidem integrā Haimo mereatur, nihil omnino, ut visitationem illam dico anno 1053 necessario affigamus, nos cogit. Quid si ergo hanc quidem, quam saltem v. Idum Juniarum seu ix Junii die ab Haimone apud Felibianum recte signari, visitationis ejusdem festum, die illo in S. Dionysii celebrari quotannis solitum, suadet, anno 1052, dictam autem corporis Ratisponensis inventionem anno 1050 statuamus? Quid si porro Henricus I, Francorum rex, cum corpus, quod Dionysii esse, dicebant, Ratisponæ fuisse inventum, de quo hoc levando agi, et relationibus minime dubiis intellexisset, per nuntios suos id distrixi, donec essetne adhuc, an non Dionysii corpus in Francia, examinasset, ab imperatore primum jam inde ab anno 1051 postularit? Quid si deinde, cum id, praesentibus etiam forsan, ut Rigordus ait, imperatoris legatis, examinari ix Junii die anno 1052 jam curasset, ac Leonem IX Ratisponam venturum, didicisset, per nuntios suos hunc, qua ratione, examine isthoc magna cum solemnitate instituit, in Diōysiano scrinio corpus fuisse repertum, reddiderit certiorem, simulque etiam, ut litem, quæ Gallos inter et Ratisponenses de corporis Diōysiani possessione ventilabatur, decideret, rogarit? Enimvero, si hec ita, ut possunt, re ipsa etiam fuerint peracta, tuncque penes Ratisponenses esse S. Dionysii corpus, Leo pronuntiarit, dictam utique litem, parte inaudita altera, haud deciderit

90 Quid si autem hec displicuerit, responderi potest, Leonem e solis monachorum Emmeramensium responsionibus sententiam haud pronuntiassse, sed eum, quod documenta, quibus sibi S. Dionysius corpus vindicabant Emmeramenses monachi, luculenta admodum ac convincentia existimaret, litem hisce, Gallis etiam non auditis, adjudicandam duxisse. Utul sit, Leonem equidem Ratisponæ inventas, quæ Diōysii esse credebantur, reliquias approbasse, certum omnino atque indubitatum e jam supra dictis est. Neque vero

C Haimo cum monacho Hamerslebiensi et Annalista Saxone supra laudatis, qui id a Leone factum, disertissime, ut jam supra docui, affirmant, aperte etiam pugnat. Etsi enim ex iis, quæ scribit, Leonem per litteras, quas ad Henricum I, Francorum regem, dederit, Emmeramensis post nuntiorum, quos hic princeps miserat, Ratisponam adventum haud adjudicasse S. Dionysii corpus, consecutarum appareat, simul tamen etiam suppeditat, e quibus, Ratisponæ inventas, quas Diōysii esse dicebant, reliquias a Leone IX ante nuntiorum eorumdem Ratisponam adventum approbatas fuisse, non inepte colligas. Cum enim, ut ait, reliquia illæ, dum Francorum regis nuntiū Ratisponam ceneret, jam jam essent, presente etiam Leone IX, levandæ, nec id, nisi Pontificis hujus approbatione previa, futurum fuisse videatur, enimvero hinc, sacra illa pignora a Leone, priusquam dicti nuntii Ratisponam advenirent, approbata fuisse, concludi posse videtur; etsi autem, si iis, quæ Haimo scribit, standum sit, Henrico I, Francorum regi, Leo, id a se factum, per litteras significasse haud videatur,

hujusmodi tamen a Pontifice isthoc ad principem illum datas fuisse litteras, mihi sane ob ea, quæ jam supra dizi, sat verosimile appareat.

AUCTORIS
G. B.

91 Ac Eckhartus quidem, ex eo, quod in litteris hisce sequentia isthæ legitur verba: Vos autem, in Domino Fili dilectissime, rex Francorum, tuique fideles, quamvis invidendi Teutonie gaudio videami quidem habere justam materiam, ita ut merito putetis de Alemanno- rum vobis letitia esse dolendum; ac deinde, nonnullis adhuc interpositis, ista: Cur igitur Alemanniam ipsius ossa fovere non permittatis in solium et tutelam, quem vobis Athene, ut Christo lucrificaret, vivum recipere, audire et caelo transmittere permiserunt, sibi persuasum habet, Henricum I, Francorum regem, non tantum litteras, quibus a Leone IX item de Dionysii corpore decidi postularit, ad Pontificem hunc misisse, verum etiam iis, sibi de Alemannorum letitia dolendum esse, seque, Alemanniam S. Dionysii ossa fovere, non permissurum, declarasse. Nec id tantum e jam recitatis Litterarum Leonis IX verbis laudatus scriptor collegit, verum etiam Henricum, Francorum regem, quod Dionysium furto Ratisponam delatum, omnino crederet, hunc reposcisse. Verba pleraque, quibus has suas conjecturas exponit, cap. seq. huc transcriptur, laudatique ejus de rebus Francicæ Orientalis Comment. tom. 2, pag. 742 et seq. extant inserta. Verum anne hic Eckhartus certo assentiendum? Id equidem asseverare non aut sim. Neque enim Francorum rex, si, penes Ratisponenses esse S. Dionysii reliquias, certo credidisset, a Leone IX, ut litem, quæ de hisce Gallos inter et Ratisponenses erat, decideret, postulatur fuisse videtur; quod tamen a principe illo factum, Eckhartus admittit. Utul sit, rationes equidem, e quibus, Leonem litteras de reliquiis, quas Dionysii esse, dicebant, Ratisponæ a se approbatas, ad Henricum I, Francorum regem, dedisse, verosimile etiam apparel, jam supra adduxisse contentus cap. huic finem impone.

CAPUT VII.

Litteræ, Leonis IX Papæ nomine inscriptæ, una cum Georgii Heckharti de hisce judicio proferruntur.

Litteræ, ad Henricum I, Francorum regem, missæ, quibus, penes Ratisponenses S. Emmerami monachos esse S. Dionysii corpus, Leo IX Papa declarari, modo a Baronio ad annum 1051, a Gewaldo in Additionibus ad Hundii metropolim Salisburgensem tom. 1, pag. 169, a Celestino abbate in S. Emmerami Mau- soleo, plurimisque insuper aliis typorum beneficio fuere vulgatae. Verum etsi id ita sit, eas tamen, ut lectoris commodo serviam, hic etiam, ne alibi querendæ sint, iteratis typis, prout apud eundem Celestinum abbatem existant, recusas exhibeo. Sic habent: In Salvatoris nostri Jesu Christi nomine. Amen. Leo episcopus, servus servorum Dei, charissimo filio, inclito regi Francorum, ac venerabilibus fratribus archiepiscopis, episco-

*Leo IX per litteras, quæ hic dantur,
item de Dionysii ossibus*

pis